

**Et grønt partnerskab
om
Trækstien ved Vejerslev Skov**

Oktober 2012

Indholdsfortegnelse

Indledning	2
Projektbeskrivelse	3
Formidling	4
Trækstien	5
Tilladelser m.v.	7
Budget for stier og formidling	8

Forsidebillede:

Pragtvandnymfe, Trækstien ved Vejerslev Skov

Bittersød natskygge, Trækstien ved Vejerslev Skov

Indledning

I august 2012 blev der etableret et grønt partnerskab om Trækstien ved Vejerslev Skov – en delstrækning af den afmærkede sti fra Silkeborg til Randers kaldet Trækstien.

Delstrækninger af Trækstien skal fremover muligvis etableres som hævede træstier, da bundforholdene langs Gudenåen og bl.a. Tange Sø er meget fugtige og følsomme over for oversvømmelser.

Partnerskabets deltagere er:

- Lodsejeren
- Sahl Friskole
- Naturstyrelsen
- Favrskov Kommune
- Friluftsrådet
- Danmarks Naturfredningsforening
- Danmarks Ornitologiske Forening

Endvidere vil erhvervskoordinatoren i Favrskov Kommune blive inviteret med i partnerskabet på vegne af turismen, ligesom eventuelle lokale brugergrupper vil blive inddraget med det formål at forankre projektet lokalt.

Arealet er privatejet, og ejeren er repræsenteret i det grønne partnerskab.

Ideen om grønne partnerskaber er aftalt mellem Miljøministeriet, Kommunernes Landsforening, Danmarks Naturfredningsforening og Friluftsrådet, hvorfor disse partnere inviteres med i partnerskabet med lokale deltagere fra Naturstyrelsen Søhøjlandet, Favrskov Kommune, Danmarks Naturfredningsforenings lokalkomite for Favrskov og Friluftsrådets Kreds Østjylland.

Tange Sø ved Vejerslev Skov

Sahl Friskole er som Grønt Flag Skole interesseret i at indgå i projektet med frivillig arbejdskraft og anvende område til undervisningsformål. Medlemmer af Danmarks Naturfredningsforening er ligeledes tiltænkt en frivillig rolle ved projektets udførelse og fremtidige drift.

Det grønne partnerskab er også et Gudenåpartnerskab i tilknytning til OplevGudenaa – et projekt om bæredygtige oplevelser og formidling fra kilde til fjord. Støttet af Nordea-fonden og udført af Naturstyrelsen, AQUA og VisitGudenaa. Det er således via bistand fra OplevGudenaa, at denne projektbeskrivelse er udarbejdet.

Projektbeskrivelse

Der etableres – som et pilotprojekt – træstier m.v. på samlet ca. 550 meter ad Trækstien forbi Vejerslev Skov langs Tange Sø. Det er tale om flere, mindre delstrækninger med særligt fugtigt terræn.

Trækstien har i sommeren 2012 ud for Vejerslev Skov været oversvømmet med ca. 40 cm vand.

Trækstien er på nævnte strækning stærkt plaget af oversvømmelse – muligvis som følge af øget vandstand i Gudenåen i kombination med sætninger i tørvejorden langs søbredden.

Dette er også tilfældet på længere dele af Trækstien i Randers, Viborg og Silkeborg Kommuner.

Især er det i sommerperioden – og derfor i højsæsonen for vandreoplevelser – at problemer med høj vandstand gør sig gældende – muligvis fordi grøde i Gudenåen giver anledning til opstuvninger. Grøden skyldes måske igen, at vandet i åen de seneste år er blevet væsentligt klarere, så sollyset når længere ned i vandet og forårsager vækst i grøden.

Træstier muliggør, at vandet i terrænoverfladen frit kan flyde under stien i modsætning til stier på dæmninger, der vil dæmme op for den naturlige afvanding af arealerne langs søbredden. Træstier vurderes også at være til gavn for flora og fauna.

Det giver derfor god mening at lave et pilotprojekt om muligheden ved at etablere træstier på Trækstien for at højne fremkommeligheden generelt og gøre sig erfaringer med denne løsning af den samlede opgave i et afgrænset projektområde. Her kan der rettes fokus på erfaring med konstruktioner, gangfladens niveau over terræn m.v.

Ved etableringen af de nævnte træstier sikres fremkommelighed over en ca. 7 km lang delstrækning af Trækstien – nemlig strækningen, der er vist på fredningskortet side 7.

I hver ende af delstrækningen er der allerede etableret parkeringspladser, hvor der opsættes informationstavler med bl.a. vejledning til publikum om regler m.v. for færdsel på Trækstien.

Træsti i hårdt træ ved Tåstrup Sø – hævet ca. 50 cm over terræn på pæle af rubenia.

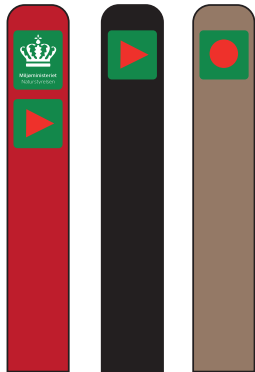

Formidling

Vejerslev Skov rummer en unik og varieret flora og fauna – især knyttet til vådbundsområderne, hvor der findes udbredte forskellige kærtypers med tilknyttede plante- og dyresamfund.

Der opsættes A3-infoskilte, der fortæller om henholdsvis skoven og om områdets særlige naturforhold med overgangsrigkær og fattigkær, flora og fauna.

Bl.a. Sahl Friskole og ”Vores Børnehaven” vil kunne benytte Trækstien i forbindelse med miljøundervisningen.

I bl.a. Uldum Kær og i Søhøjlandet har man anvendt Naturstyrelsens Skiltekoncept i signalfarver. Pælenes farve indikerer, om det er offentlige eller private arealer, man befinder sig på. Rød er statens arealer, sort anvendes på kommunale arealer og brun farve på private arealer. I praksis kan det have betydning for private lodsejeres medvirken til at skabe adgang, at man kan fortælle publikum om adgangsregler gennem pælefarver.

Trækstien

Trækstien langs Gudenåen er på strækningen fra Silkeborg til Kongensbro ejet af Naturstyrelsen, mens den fra Kongensbro til Fladbro er etableret ved fredning i henhold til Naturklagenævnets afgørelse af 18. november 1994. Fredningen omfatter en ca. 40 km lang strækning.

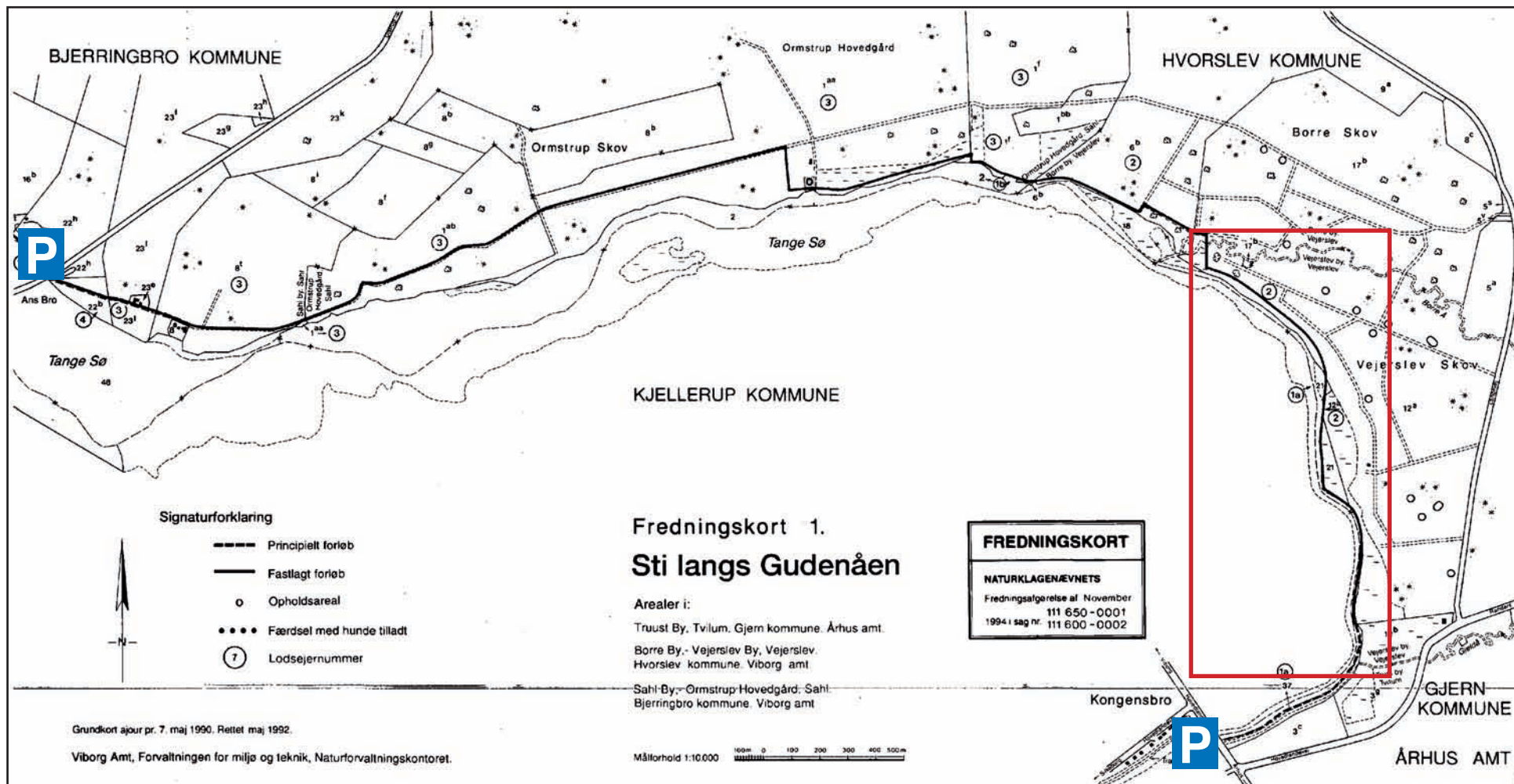
Trækstien står i historisk forbindelse med pramfarten på Gudenåen. Der blev fra midten af 1800-tallet eksproprieret en Trækvej for pramfarten på strækningen mellem Silkeborg og Bjerringbro.

Da pramfarten mistede sin betydning, ophørte brugen af Trækvejen.

Tangeværket blev indviet i 1921 og er stadig Danmarks største vandkraftværk. Ved etableringen af værket blev der opført en 10,5 meter høj dæmning på tværs af Gudenådalen og derved skabtes Tange Sø, der er Danmarks største kunstige sø med en længde på ca. 10 km. Det vil sige, at lavtliggende arealer langs Gudenåen på en ca. 10 km lang strækning blev oversvømmet – herunder den oprindelige Trækvej.

Trækstien ved Vejerslev Skov, august 2012. Stien er oversvømmet og tilgroet. Den er svær at finde for vandregæsten, som vil føle utryghed ved at fortsætte - bl.a. fordi vanddybden er svær at vurdere.

Ved fredningen i 1994 blev der bl.a. udlagt en sti langs Tange Sø's nordøstlige side. Dette projekt omfatter det med rødt indrammede område.

Ifølge fredningen får "naturinteresserede ret til at gå langs Gudenåen på strækningen mellem Kongens-

bro og Fladbro "i et ubrudt forløb". "Hvor stien ikke følger allerede eksisterende veje eller stier, må den kun være en smal trampesti, der muliggør færdsel til fods enkeltvis efter hinanden.

Hunde må ikke medtages på Trækstien.

På nye strækninger skal stien markeres alene af det nedtrådte græs, og der må kun foretages anlægsarbejder, når væsentlige sikkerhedsmæssige hensyn gør det påkrævet". Eventuelle anlægsarbejder skal aftales med ejeren af de pågældende arealer.

Tilladelser m.v.

Trækstien er som nævnt omfattet af fredningskendelse. Derfor fremsendes projektbeskrivelsen til fredningsnævnets vurdering af, om projektet er i overensstemmelse med fredningen, eller om der skal meddeles dispensationer.

Endvidere fremsendes projektet til Naturstyrelsen og Favrskov kommune med henblik på vurdering af, om der er behov for tilladelser i henhold til skovloven, naturbeskyttelsesloven, planloven m.v.

Drift og frivillighed

Favrskov Kommune påtager sig grundlæggende driftsansvaret for stier og formidling, som indgår i dette oplæg.

Imidlertid er det vigtigt at inddrage brugerne af de nye faciliteter i så høj grad som muligt. Derfor indgås aftaler med Danmarks Naturfredningsforening og Sahl Friskole om en frivillig indsats ved anlægsprojektet på min. 200 timers bistand ved etablering af træstier og nedgravning af afmærkning og formidling.

Endvidere er det kommunens ønske, at de frivillige 1-2 gange årligt efterser området og om muligt udfører almindelige driftsopgaver.

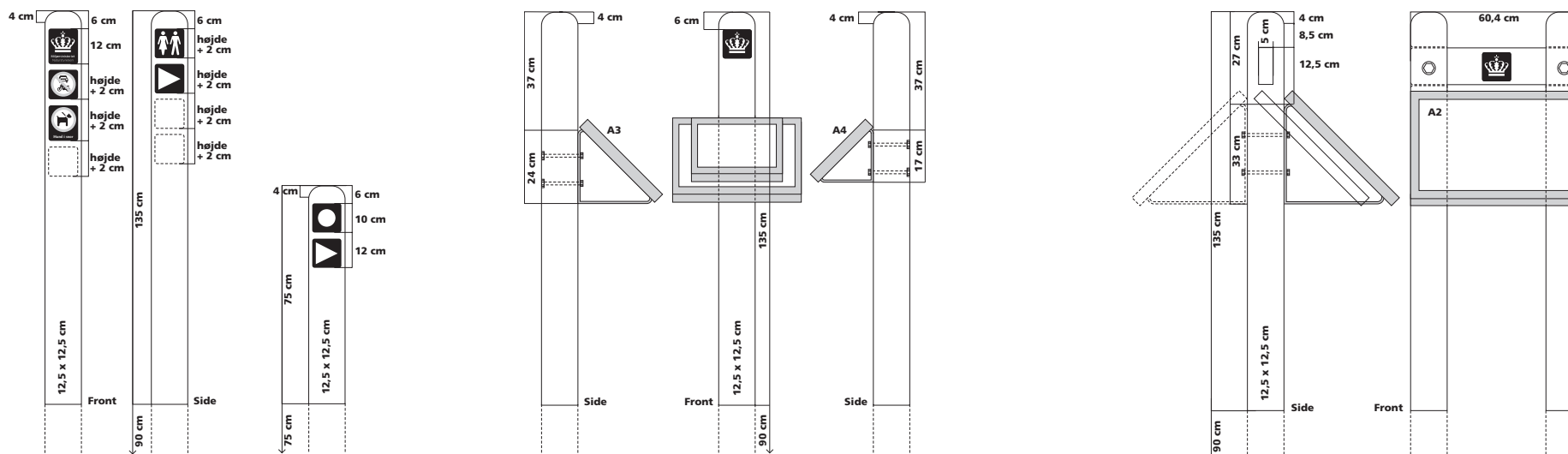
Sahl Friskole

Sahl Friskole startede i 2004 og i sommeren 2007 udvidedes skolen med "Vores Børnehave". Friskolen bygger på et Grundvig-Kold'sk skole- og barnesyn. Det indebærer, at leg og læring foregår med respekt for barndommen.

Friskolen er i 2012 blevet Grønt Flag Grøn Skole, som er et miljøundervisningsprogram for bæredygtig udvikling. Det Grønne Flag er med til at give skole en synlig grøn profil, og er undervisning, som gør en forskel. Målet er at bidrage til, at børn og unge bliver aktive medborgere, der kan tage hånd om vores natur og miljø.

Naturstyrelsens afmærkningskoncept.

Yderst til venstre de høje piktogrampæle ved stiens begyndelse og de lavere ruteafmærkningspæle langs stien – i midten A3-infotavler og til højre A2-infotavler

Budget for stier og formidling ved Vejerslev Skov

Alle priser er eksklusiv 25 % moms

Planlægning		Honorar/løn	Materialer	Total
Favrskov Kommune, intern løn		30.000		30.000
Konsulent, ansøgnings, tovholderi		40.000		40.000
Træstier	m			
Træsti a 1.500 kr./m	550	206.250	618.750	825.000
Etablering af arbejdsplads		10.000	20.000	30.000
Belægningsforbedringer udover træ-stier				
Anslået		10.000	10.000	20.000
Afmærkning	Stk.			
Piktogramstandere	2	400	980	1.380
Ruteafmærkningspæle	10	2.000	6.360	8.360
Piktogramskilte	30	3.000	3.000	6.000
Afsætning		2.000	250	2.250
Formidling	Stk.			
A2-tavler ved P-pladser	2	1.000	7.000	8.000
A3-tavler	3	1.500	3.900	5.400
Opsætning og grafisk design		19.550		19.550
Fremstilling af illustrationer		15.000		15.000
Skilteprint			2.550	2.550
Uforudsigelige omkostninger, 5 %				
Uforudsigelige omkostninger		17.035	33.640	50.675
I alt eksklusive moms		357.735	706.430	1.064.165
Finansieringsforslag		Ex. moms	Incl. moms	Status
Naturstyrelsen, grønne partnerskaber		200.000		bevilget
Favrskov Kommune		200.000		bevilget
Nordea-fonden		664.165	780.393	ansøgt
Finansiering i alt, eksklusive moms		1.064.165		

Parti fra Vejerslev Skov